

המחנה החלוצית בהולנד ב י נ ג ב ר ל ח

ארגון והכריתה

בסוף 1942 הוחלט כי שיבת מסופת עם יו, ש ש ו י קבל על עצמו לעבור את הגבולות. היה זה גם מהן כן שמראהו היהודי והמבט הגרמני ילו יסכו אותו יתר על המידה בתוך הולנד. (מאדס בליל) (Hardsheikh) מנסיעתו הראשונה הביא שוש עמו "צווי תנועה" (מאדס בליל) וזר ראינו לראשונה את הטפסים הגרמניים הצבאיים וההצאיים למחנה. נידרונה אלו חימשו להטעת פועלים, שעבדו בעבודות הגנה וביצור לאורך החוף התחלטי. שושו הביא מצרפת גם "תעודות מסע" (Laissez Passer) הורף עמד על חשיבותה למטרותינו. באותה עת, בה שושו חיפש נחבי הצלה מעבר לגבולות, אף ביקשו קשר עם אצאא חוליוו הברחה קיימות. מאחר ולא היה לנו די כסף, התקשרנו עם יהודים בעלי אמצעים, והצענו להם לקחת על חשבונם צעיר מחברינו. האמנו שהימנעונום של המבריחים ומטרנו לידיותם את טובי הבנים והנחות מ-לוסדרכט. הקבוצה לא הגיעה לתעודתה מעולם, ולאחר מכן נתברר שנמסרו על ידי המבריחים לגרמנים חמורת כופר נפש. איש מהם לא חזר... עיקר עבודתי במחנה היה בהולנד עצמה, והשתתפתי בהכרזות בצרפת רק אחת לשיבועים. זו הייתה עבודה הקשורה בחתימה עצומה, היא הייתה מאוד מסוכנת ולא יכולתי לבצע יותר מעט בשבועיים.

המקורות הכספיים

המקורות הכספיים למחנה באו מגורמים שונים. בהולנד עצמה היספתי אני בהשגת כספים, מאנשים פרטיים וממוסדות וארגונים. בצרפת היה זה עניינו של קורט ריילינגר. הוא דאג לי להוצאות החתירות שם. ליום ווסטרול היו קשרים בבלגיה וגם מהם השיג כספים. מעט העברתי נכוח גדול בפראנקים בלגיים עבורו לבלגיה. החוקר הבריס בצרפת לא היה עניין על מבחינה כספית; היה הוצאות גטיעה, אוכל וכו'. קרה חכונות שקראו להברים לסלוד, במטרה לשלוח לספרד, והוכנית זו לא התבצעה. אז היה צורך להזרז ולפזר את החברים למקומות שונים, וכל זה היה כרוך בהוצאות. על דמי כלכלה בשעת הנסיעה יכלו לוותר בעזרת חותמת מיוחדת, אשר זיכתה את הנוסע בגטיעה ללא חשלוס ובקבלת מצרכים בשק"מ הגרמני. גם אני התגוררתי במארים במלון צבאי ובל-חשלוס על פי פקודת איכמן שקיבלתי במשרד צבאי, חליו פניתו בעניין הטפסים להצגת הגבול. בניירותי הייתי מתנדס צבאי בעיר, העובד בחיל האוויר. זה מקנה לי דרגה מטרית ואלפטר לי למשל לאכול במסעדות מפוארות וחד חם קורט ריילינגר. היינו היחידים שהחובכנו בלבוס אזרחי בין אותה קצינים גרמניים.

גבינת הגבולות הייתה קשה במיוחד בגבול ההולנדי-הבלגי. בשלב מסוים השתמשנו בצווי-תנועה מטעם ארגוני-קבלנים שנחנו חופש-מולדת לפועלים. ניירות אלה אפשרו את הצגת הגבול הבלגי-צרפתי ללא בעיות מיוחדות, אולם לא את הגבול ההולנדי.

לכן העברנו מילוח את החברים ב"דרך הירוקה", כלומר דרך השדות. וכך היה ביצוע דבר זה: נסענו עם הבחורים, המפזיידים בניירות הולנדיים מדויפים, עד להנהת הקרובה לגבול, ופשמם הלכו בדרךים עקלקלת למקום המער, שולמדנו אותו ממבריחים מקצועיים. אחינו את הגבול בדגל וליווינו את החברים לחנות הרכבת הקרובה בבלגיה, ממנה נשלחו לאנטוורפן. עבודת זאת עשינו אני, יחד עם עוד מספר חברים.

באנטוורפן הועברו החברים לחוליה האמה בבלגיה. נפגשנו פעם בשבועיים בבית קפה באנטוורפן עם קורט ריילינגר ועם ווילי. מטרתו להביא את החברים וחזרתי להולנד באותה דרך או בדרך שונה, שהייתה קצרה מן מסוכנת יותר.

באותה תקופה הלכתי בשלוש דרכים:

- (1) בודל (Budel) - מקום אשר נתגלה על ידי יוס ווסטרול שעזר בגבינת הגבול אף הוא והוא המשיך לפעול באותו המקום גם כאשר היו לו כבר ניירות בלגיים. בסוף 1942 נפגש יוס באנטוורפן עם מבריח מקצועי בשם: מליאברה, הלה היה בעל בית קפה מסופק. יוס קיבל ממנו את תעודותיו הבלגיים והעביר את גיריותו ההולנדיים המדויפים על אותו שם. רצה המקרה שיופ נחמט באותו מעבר שגבול בודל וגוסף לכך השתלשלוו הניירות של לה-לאברה זה, והחשוד ברגח פוטר גרמני, ואי אלו פעמים מהמיעים גוספים. זו טרחה מיוחדת, אך מעניין לציינן שגם הבלגי הזה נחמט, בשעת העברת שני חברים שלנו לדרום-צרפת. זה היה בחקופה כדי לא היה לנו צורך ארגון טוב ומסופק. היה הוא נאטר לגורל למחנה ריכוז בברנהיי, ווס נפטר....
- (2) גינקן (Ginneken) - מקום זה היה בעיני כוצלה יותר. נתגמתי לקחת זוג אנפניים עד להנהת הרכבת של ברידה, כל פעם העברתי קבוצות של שני אנשים.

עם ההופנים ביר הלכת עד למקום שהיה מרוחק קילומטר אחד מהגבול. שני החברים הלכו יחד אתי בכביש הראשי עד לנקודה מסוימת. לאחר מכן פניתי לשטח צדדי, שהיה קרוב מאוד לגבול. אני הלכתי בראש, ובמרחק של 50 מ' מערר בין אחד למשנהו, השכר והוארים. היינו מגיעים לבית מברחים קטן הסובב קרוב לגבול, נכנסנו על פי רוב בשעת השקט הצהריים של משטרת הגבול, ושכנו לב טלאי יחיה משמר. רכשנו לנו נסיון באנחת הנעשה במסיבה. האחרים את האופנים אצל הסברייזים, והעברתי את החברים בגלל לבלגיה. לאור שהם הגיעו לחתנת הרכבת שם, הייתי חוזר להולנד, כשעם בבבוליה לעצמתי במקום זה, הינו שלושה חברים אחי. החבר השני לא עקב אחרי ההולך לפניו והוא טפס סן הדרך. השלישי הלך אחריו והם הגיעו ישר לזרועות הגרמנים. אנחנו, שנינו, הגענו בשלום לבית המברחים, ושם נודע לנו על הטעות החברית ועל כך שגילו סודות. הגבירה את המספר בבבוליה ועלינו היה להמתין עד הושג כדי לעבור את הגבול. עזבתי את מקום המעבר הזה, לאחר שנחברר על שהגרמנים הגבירו את השמירה שם. עוד קודם לכן נעצתי פעם על ידי שומרי הגבול ההולנדיים. ידעתי לתרץ את היותי במקום והם שחררו אותי מיד.

(3) המקום המערבי ביותר - גבול באבנט עם בלגיה, ב-סופן Pulten נסעו ברכבת עד ברגן אופ דוס (Bergen op Zoom) ומשם באונו - פוסט עד פוסט. אזורי חציית הגבול בגלל לקאפל Capelle-la-Pelle ומשם מהשפיל לאנטוורפן. זה היה באזור של יערות והוא היה נוח למסחר בקנאות גבולות של בורוים. (4)

בין החברים שעסקו אז בגביית הגבולות לבלגיה היו היינץ פרינקל, ליו היתה המופת לא-היוויות וניב דיכור גרמני-אוסטרי, ובן המסע בהוצאתו. הוא נחפס בהולנד, בתובילן קנאה גדולה של חברים המצרידים בניירות של טועלים הולנדיים. באותה קנאה שהיית בין המלחמים, היו שני עריקים גרמניים. לא יכולנו להוודע מהיכן היינץ היה מאור. שני מעצרו, עד שמסאחיו בצדף העונשים ב-ווסטמקבור, אני עצמי שוחרתי כאריק זה וסולחתי לברגן-בלון, במקום לאושוויץ, על ידי התערבו-חם של בעלי השפעה במחנה. יכולתי לבחור בעוד שניים שיצטרפו אלי ובחר-חי בהיינץ. בדרך לברגן-בלון קץ היינץ בסרייבין מהרכבת, וכן ניצול.

זיוף ניירות והשימוש בניירות לבלגיים

בשלב מאוחר יותר ניתן היה להצות את הגבול ההולנדי-בלגי עם ניירות. קשה לי לקבוע מתי הוחל בכך, דומני בסוף 1943, בקרוב. את הטכניקה הזאת למדתי לראשונה מאדם שלא היה חבר בארגונינו, ושמשאחי בטארים. הוא למד את כביח - הסתר, ושמן היה אברהם הילדסהיימר. הניירות, אשר באמצעיתם חצו הפועלים ההולנדיים את הגבול וההולנדי, לא ניתנו ליזיוף, משום שהורפסו על נייר עם הדפסות מיי-דוגמת הנניר לשטרות כסף. תעודות אלה הוצאו במחלקת מיוחדת, במטה הכללי הצבאי הגרמני במאירוס. הטועלים היו מגיעים למחלקה זו עם צו-הנועה מסעם וזון-העבודה שלהם. בתעודה זו קיבלו אסור מהצבא המקומי, ולאחר ביקורת כפארים, צירפו אל צו-הנועה רישיון מיוחד להצאית הגבול. אנו נהגנו לפי השיטה הבאה: בהולנד הכינונו בכל פעם לשישה צעירים תעודות זהות מזויפות. יכולנו למטרה זו להסתמש בתעודות משונות, ששם הולנד מטכר, אלא שדבר זה לא היה ידוע עדיין מחוץ לגבולותיה. קיפולו תעודות אלו קלים רבים עד שהיו קטנות מאוד, והכנסו חין לתוך קרעציה של קופסת מטאה. בטארים צירפו חבני הארגון שלנו לתעודות אלו צו-הנועה במקומות העבודה השונים. את הצווים הדפסו בעצמם במכונית כתיבה על טפטוט גרמניים גבובים. צו-הנועה כלל בקשה לבטל-הגרמני בארפת לאפשר לנוסע להולנד. הולך החותם את החותמת בצווי-הנועה הטבעית החבריים במארים, ובציקר לולי עסקה במלואה זו.

אחרי כל זה נגשתי אני אל המחלקה הנותנת רישיונות חופשי, כשבידי צווי-הנועה על שמי ועוד 5-6 אל לפי שמוח החברים, שלהם הכינונו תעודות זהות בהולנד. טענתי שאני באופפת מולדת, יחד עם חבני רחם כפסוני להטסיר בעבור את ניירותיהם. הטיכרן בשטה זו היה בזה, שהמסמך עלול היה להחשיך טלמוניות עם מקום העבודה, אשר כביכול הוציא את צו-הנועה לחוספת מולדת. ידעתי מראש שהכנת אסורי הנסיעה להולנד, תאריך זמן, הייתה נזהר להשאיר את הניירות בליטה, חוזר ססמן לשעת יציאת הרכבת להולנד. קרה שלא היו להם במסמך המפססים הממאמים והפקידה נאלצה להפעילם. אנו שנתנו לי מוסמית ריקט, ומפעם שיבתה אותי על שהבאתי תעודות זהות כה נקירות, במשעה אחרים נהנו לה, לפי דבריה ניירות מוקדמים ומרוטים.

(1) גט ווילי ווטסדוויל מונחת על מקום מעבר זה

בין גבולות

המחנה הולנדית ההולנדית

היה לא ידעה, כמובן, שתעודות זהות שלי היו מזויזות והדיו כהן היה בהירה יותר.....

הייתי מקבל אישור את רשיונות הצניח הגבול ההולנדי, מקפלים שוב קפולות מרובות, וחוזר ברכבת הלילה להולנד. בהולנד ציינו את האברים בניירות הללו ונוצר הרשע, כאילו הם חוזרים זה עתה מחופשת מולדת והם נוטעים הוב למקום עבודתם בצופת. המעבר בגבול לא נחל קנה בקטורים מיוחדים, אם כי היה חמיד מסוכן לחצות את הגבול הכלבי-הולנדי בכיוון להולנד. כאן עברתי פעמים מספר ביקורת קשה על ידי קצינים בבוהים ממטרת הגבול הגרמנית. באותה השעה היה מלאי של תעודות מזויזות בתיקי. רק הודות לעובדה שהיו ברשותי תעודות מעולות ועל ידי העמדה פניט אדישצא וחשובות ענייניות לחוקרי-ניצחתי.

השימוש בניירות המזויזות הגיעה לממדים כאלה, שפעם קורט ריילינגר נטע עם קבוצה חברים לנרשיו וחצה את הגבול שבין שני אזורי ארסה באופן גלוי. בידי החברים היו ניירות עם החותמת הצבאית הנ"ל. באותה רכבת נטעה קבוצה פועלים אמיתיים, ולהם לא הייתה חותמת ואף המטרה עצר החוטם בשל העדר החותמת שלנו, ונוצר הרושם המוטעה, שקיים צורך בחותמת על ידי התעודות המזויזות שלנו.....

היות ולא הייתה לי חיצוניות יהודית יכולתי לבצע פעולה זו זמן מסוים, וגם רכשתי לי בטחון ומידה של חוצפה כחוצפה מהסכנה שהייתי נחנה לה באופן טהמיד.

מספר החברים אשר שמו כפועלים במקומות עבודה בצרפת היה קרוב ל 70, בזמנים טוויזמים, ובס"ה הברחנו בין 100-150 חברים לצרפת.

מנחם פינקוהוף

Recollections 24-03-05

Menachem testifies about "Between the borders". 1955-1960? BETWEEN.LHG

THE PIONIER RESISTANCE MOVEMENT IN HOLLAND.

Between the borders.

THE ORGANISATION OF THE ESCAPE.

In the fall of 1942 it was decided during a meeting together with Joop Westerweel, that Shushu would take it upon himself to cross the borders. One of the reasons was that his Jewish looks and his German accent would endanger him too much inside Holland. From his first trip Shushu brought with him "moving orders" (Marsch befehle) and on this occasion we saw the military and para-military printed forms for the first time. These papers served as traveling papers for workers, who worked on defence works and fortifications along the Atlantic coast. Shushu brought also from France "Laisser Passer" papers and he thought these very important for our purpose.

At the same time that Shushu looked for escape routes across the borders, we also looked for a connection with established escape groups. Because we did not have enough money we sought contact with Jews who were well to do and we proposed to them to finance the escape of a young person from our group.

Translators note: Mirjam Pinkhof remembers, that well-to-do people, Aug. 1993. who were looking for an escape route, were asked to pay for themselves and for an additional person, who did not have the means to pay for himself.

We trusted the smugglers and we gave our best boys and girls from Loosdrecht into their hands. The group never reached its destiny and later it turned out that they had been delivered into the hands of the Germans by the smugglers for ransom. None of them returned.

My main work in the resistance was in Holland itself and I took part in the smuggling to France only once every two weeks. This work was done under enormous strain, as it was very dangerous and I could not carry it out more than once in two weeks.

Financial resources.

The funds for the resistance came from different sources. I took care of the fundraising from private people and from institutions and organisations in Holland itself. In France Kurt Reilinger was responsible. He took care of my necessary expenses there. Joop Westerweel had relations in Belgium and he also got money from them. Once I transferred a large sum of Belgian francs for him to Belgium.

To provide for our people in France was not easy financially, there were travel, food and living expenses. It happened several times that our people were called to Toulouse in order to cross over to Spain and the plan did not work out. Then they had to return to the north to different places and all this cost money. They could do without money for food during the trip, thanks to specially stamped papers, entitling the traveller to a free trip and to provisions from the German army canteen.

Between the borders. - 2 -

I also lived in Paris in a military hotel free of charge, by an order of Eichmann, received in a military office, to which I had turned to obtain the permits for crossing the border. According to my papers I was a young military engineer, working for the Airforce. This provided me with a certain rank and so I could e.g. eat in expensive restaurants together with Kurt Reilinger. We were the only ones in civilian clothes among hundreds of German officers.

Crossing the borders

The illegal crossing of the borders was especially difficult on the Dutch-Belgian border. At a certain stage we used travel-permits issued on behalf of contractors, providing home leave for their Dutch workers. These papers made it possible to cross the Belgian-French border without special problems, but not the Dutch border.

For this reason we initially took the young people across on the "green route", which means across the fields. The procedure was to travel with the boys, carrying forged Dutch papers, to the station closest to the border, and from there we walked along winding paths to the crossing point, which we were taught by professional smugglers. We walked across the border and accompanied the young people to the nearest railway station in Belgium, from where they proceeded to Antwerpen. I did this work together with other members of the group.

In Antwerpen the young people were transferred to the next link in Belgium. Once a fortnight we met with Kurt Reilinger and Willy in a coffee house in Antwerpen. I passed the young people on to them and returned to Holland the same way or by another route which was shorter but more dangerous.

At that time I used three routes:

1) Budel, a place which was discovered by Joop Westerweel, who also helped with the border crossing. He continued to operate at the same place, even after he obtained Belgian papers. At the end of 1942 Joop met a professional smuggler in Antwerpen. His name was: Le Lievre. He was the proprietor of a dubious cafe. Joop received from him his Belgian papers and he changed his Dutch forged papers to the same name.

Unfortunately Joop was caught at the same border crossing of Budel, while moreover carrying the papers he had got from this Le Lievre, who was suspected of murdering a German police man and of some other punishable acts. This is a separate story but it is interesting to note that this Belgian was also caught, while he was transferring two of our boys to the south of France. This was at a time when we did not yet have an efficient and well spread out organisation. He was arrested and deported to a concentration camp in Germany, where he died.....

2) Ginneken. This was in my eyes a better choice. I used to ride on bicycle to the railway station in Breda, taking every time two people with me. Walking next to my bicycle I reached a spot, about one kilometer from the border. My companions walked with me on the main road, till we turned into a small path, very close to the border. I led the way and the others followed me at a distance of about 50 meters from each other.

Between the borders. - 3 -

We used to arrive at a small smugglers' den, close to the border. Usually we entered during the lunch break of the border police and we watched carefully for a moment when the guard was absent. We got experience in observing what happened around us. I left my bicycle with the smugglers and I took the people on foot into Belgium. After they had arrived at the railway station I returned to Holland.

The last time I passed this place, three people were with me. The second person did not keep track of the person in front of him and he did not keep to the path. The third person followed him and they walked straight into the arms of the Germans. The two of us arrived safely at the smugglers' den and there we received news that our friends had been caught and that they had given away secrets. The Germans strengthened the guard at the border and we had to wait till after dark to cross the border.

I abandoned this bordercrossing, when it became clear that the Germans intensified their vigilance there. Before that I was once arrested by the Dutch border guards. I could give them a good reason for being there and they immediately released me.

3) The westernmost spot was situated at the border of Brabant with Belgium in Putten. We left the train in Bergen-op-Zoom and travelled by bus to Putten. Then we crossed the border on foot to the town of Capellen and there we caught a tram to Antwerpen. It was a wooded country and therefore suitable to hide large groups of fugitives. (Willy Westerweel also mentions this crossing point.)

One of our members who helped at the time with the border crossing to Belgium was Heinz Frankel. He did not look Jewish and spoke with a German-Austrian accent, which he used brazenly. He was caught in Holland while escorting a large group of our people carrying papers of Dutch labourers. I was among the organizers of that group, which also included two German deserters.

We could not find out where Heinz was taken after he was caught, until we met in the penitential compound for "criminal cases" in Westerbork. I was lucky to be released from the compound and sent to Bergen Belsen instead of to Auschwitz by the intervention of influential people in the camp. I could choose two other people to join me and I chose Heinz. On the way from Bergen Belsen to Trebitz Heinz left the train and in this way he saved his life.

translators note Since this testimony we learned the following: Nico Schnitzler (today Nathan Shinhar) remembers that when the train stopped, as it often did, he went off together with Heinz Frankel to look for food. When they returned the train was gone. They were taken into custody by a German civil guard, but liberated after 2 days by the Russian Army and later flown to Eindhoven, Holland by the US airforce, and there they met Mirjam and Menachem Pinkhof again.

Between the borders. - 4 -

The forging of papers and the use of legal documents

At a later stage we could pass the Dutch-Belgian border with papers. I cannot say exactly since when, but I believe it was somewhere in the fall of 1943. I was introduced to this method by a person, who was not a member of our organisation and whom I met in Paris. We had gone to school together and he was called Abraham Hildesheim.

It was not possible to forge the papers, required for Dutch labourers crossing the Dutch border, because they were printed on watermarked paper, similar to banknotes. The papers were issued by a special office of the "Kommandantur" (the office of the commanding officer of the German army) in Paris. The labourers would present themselves to this department with travel orders on behalf of their employers. On the strength of this document they would get the permit from the local military authorities and after checking in Paris a special permit for crossing the border would be attached to the travel order.

Our procedure was as follows: We prepared in Holland each time forged identity cards for six young people. We could use for this purpose a type of document, which was no longer valid in Holland, a fact which was not yet known abroad. I folded them several times till they were small enough to be hidden between the bottom of my butter container and its aluminium outer cover. In Paris members of our organisation would add travel orders from different employers. They would type the travel orders themselves on stolen German forms.

Part of such a travel order was a request to the German Commanding Officer in France to allow the holder to travel to Holland and back. Our Paris members would stamp the papers with German seals of office, this was in particular the job of Lolly. After all this I would take travel orders for myself and 5 to 6 other people to the department issuing the home leave permits, according to the forged identity cards, we had prepared in Holland.

I told them that my colleagues had charged me to arrange for the documents for all of us. The danger of this method was, that the office could phone to the employer for confirmation, that he had issued the home leave documents. I knew beforehand, that preparing the documents would take time and I used to leave the documents at the office and return for them a short while before my train to Holland was due to leave.

Sometimes it happened, that the right forms were not available at the office and the clerk had to type them herself - or she would give me empty forms and once she praised me that I had brought clean identity cards, while other brought her, she said, crumpled and worn out ones. She of course did not know, that my identity cards were forged and that the ink on them was brighter.....

So I received the permits to cross the Dutch border and I would again fold them many times and return by night train to Holland. In Holland we provided these papers to our people, pretending that they were just finishing their home leave and returning to their place of work in France. Now the crossing of the border did not present particular difficulties any more, although it remained always dangerous to cross the Belgian-Dutch border in direction of Holland.

Between the borders. - 5 -

It happened to me several times, that I had to pass a strict examination by high officers of the German border police. In my bag I had the pile of forged documents. I was saved by the fact that my own papers were excellent and that I seemed to be unconcerned and gave matter of fact answers to all of their questions.

The use of forged papers reached the point, where Kurt Reilinger travelled with a group of our members to Vichy and openly crossed the demarcation line between occupied and unoccupied France. This too by virtue of papers stamped with the same military seal. In their train travelled a group of real labourers, who did not have the same papers. The police arrested them, because they did not have their papers stamped with the seal our forged papers had and the false impression was created, that only our forged paper seals were the correct ones

Not looking particularly Jewish I could continue this work for a considerable time, developing self assurance and nerve as a response to being in constant danger.

The number of our members working as labourers in France reached sometimes about 70. In all we smuggled between 100 and 150 of our people into France.

MENACHEM PINKHOF